

UCHWAŁA Nr LXIX/1036/2023
RADY MIEJSKIEJ W BORNEM SULINOWIE
z dnia 28 grudnia 2023 r.

w sprawie uchwalenia Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Borne Sulinowo na rok 2024.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40, 572, 1463 i 1688) w związku z art. 4¹ ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 r. poz. 2151) Rada Miejska w Bornem Sulinowie uchwala, co następuje:

§ 1. Uchwala się Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Borne Sulinowo na rok 2024 w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Bornego Sulinowa.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Załącznik do uchwały Nr LXIX/1036/2023

Rady Miejskiej w Bornem Sulinowie

z dnia 28 grudnia 2023 r.

Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Borne Sulinowo na rok 2024.

Rozdział 1

Wprowadzenie

Realizację zadań z zakresu ochrony zdrowia nakłada na samorządy art. 7 ustawy o samorządzie gminnym a zadania własne gminy wynikają bezpośrednio z art. 4¹ ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 26 października 1982 r. oraz art. 10 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii. Zadania w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi wykonywane są poprzez odpowiednie kształtowanie polityki społecznej, w szczególności: tworzenie warunków sprzyjających realizacji potrzeb, których zaspokajanie motywuje do powstrzymywania się od spożywania alkoholu; zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu; ograniczenie dostępności alkoholu; udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychologicznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie; prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, oraz używania środków psychoaktywnych w szczególności dla dzieci i młodzieży; zapobieganie negatywnym następstwom nadużywania alkoholu oraz środków psychoaktywnych i ich usuwanie; wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych oraz przeciwdziałaniu narkomanii.

Ważnym elementem Programu na rok 2024, tak jak w latach poprzednich, jest rozwijanie kompleksowego podejścia do rozwiązywania problemów alkoholowych, poprzez nawiązywanie współpracy z instytucjami takimi jak Policja, Sąd, Prokuratura, Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, szkoły oraz organizacje pozarządowe, zajmujące się m.in.:

- 1) przeciwdziałaniem powstawaniu uzależnienia;
- 2) leczeniem uzależnienia;
- 3) rehabilitacją i resocjalizacją osób uzależnionych;

4) redukcją szkód społecznych spowodowanych problemami alkoholowymi.

Przy opracowaniu Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii uwzględniono założenia dokumentów krajowych podejmujących kwestie choroby alkoholowej, wśród których najważniejszym pozostaje Narodowy Program Zdrowia na lata 2021 – 2025.

Uzależnienia behawioralne to nowa grupa uzależnień psychicznych. Wiążą się one z nałogowym wykonywaniem pewnych czynności, które prowadzą do krótkotrwałego uczucia euforii i ulgi, po czym pojawia się jeszcze silniejsza potrzeba ich powtórzenia. Przykładami uzależnień behawioralnych są: zakupoholizm, hazard, kompulsywne objadanie się, pracoholizm, uzależnienie od używania komputera i gier komputerowych, uzależnienie od używania sieci internetowej, uzależnienie od telefonu komórkowego i wiele innych. Nadmierne korzystanie z Internetu staje się dzisiaj poważnym problemem społecznym, na które narażone są dzieci i młodzież. Dla nich Internet jest nieodłącznym elementem ich codziennej aktywności życia społecznego oraz rozrywki. Dlatego bardzo ważnym elementem jest pokazanie alternatywy dla takiego zachowania i promowanie zdrowego stylu życia między innymi poprzez sport, kulturę, religię.

Rozdział 2

Cele programu

Podstawowym celem programu jest zapobieganie powstania nowych problemów alkoholowych, zapobieganie uzależnieniom od substancji psychoaktywnych, zmniejszenie rozmiarów tych uzależnień, które aktualnie występują. Celem długofalowym jest promowanie zdrowego stylu życia, ograniczenie zdrowotnych i społecznych skutków wynikających z nadużywania napojów alkoholowych poprzez podnoszenie wiedzy i świadomości mieszkańców gminy Borne Sulinowo oraz prowadzenie skoordynowanych działań profilaktycznych, terapeutycznych i rehabilitacyjnych.

Cele szczegółowe programu.

1. Zwiększenie świadomości wśród dzieci, młodzieży i dorosłych na temat uzależnienia od alkoholu oraz narkotyków poprzez stworzenie lokalnego systemu działań edukacyjnych, profilaktycznych adekwatnych do istniejącej na terenie gminy skali potencjalnego zagrożenia.

2. Wypracowanie wśród dzieci, młodzieży oraz osób dorosłych racjonalnych postaw wobec narkotyków i innych substancji o działaniu odurzającym poprzez wdrażanie i realizację programów profilaktycznych.
3. Ograniczenie dostępności spożycia napojów alkoholowych.
4. Rozwój i doskonalenie systemu pomocy dla osób z problemem alkoholowym, narkotykowym, przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

Rozdział 3

Odbiorcy programu

Społeczność lokalna, w tym:

- a) dzieci i młodzież,
- b) osoby uzależnione i współuzależnione.

Rozdział 4

Realizatorzy programu

Za realizację i koordynację Programu odpowiedzialny jest Referat Spraw Obywatelskich Urzędu Miejskiego w Bornem Sulinowie, a w jego ramach – pełnomocnik ds. profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

Program realizowany jest we współpracy z innymi podmiotami, w tym:

- 1) Komisja ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych powołana Zarządzeniem Nr 82/2017 Burmistrza Bornego Sulinowa z dnia 20 listopada 2017 r.;
- 2) szkoły i placówki oświatowe;
- 3) placówki służby zdrowia;
- 4) organizacje pozarządowe;
- 5) Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Bornem Sulinowie;
- 6) Punkt Konsultacyjny dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie;
- 7) Punkt Konsultacyjny dla osób uzależnionych od alkoholu i współuzależnionych;
- 8) Punkt Konsultacyjny dla osób uzależnionych i współuzależnionych od substancji psychoaktywnych w Bornem Sulinowie;
- 9) Centrum Kultury i Rekreacji w Bornem Sulinowie;
- 10) Miejska Biblioteka Publiczna w Bornem Sulinowie;
- 11) Psycholodzy;
- 12) Komisariat Policji;

13) Straż Miejska.

Rozdział 5

Zasady wynagradzania członków Komisji ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Przewodniczący oraz członkowie Komisji otrzymują 8% minimalnego wynagrodzenia, o którym mowa w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 14 września 2023 r. w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę oraz wysokości minimalnej stawki godzinowej w 2024 r. (Dz. U. z 2023, poz. 1893) za każde posiedzenie komisji oraz kontrolę punktów. Podstawę do wypłacenia wynagrodzenia stanowi lista obecności z posiedzeń Komisji ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Rozdział 6

Zadania Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Zadanie 1.

Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu.

1. Kontynuacja działania punktu konsultacyjnego dla osób uzależnionych od alkoholu i ich rodzin.
2. Finansowanie dodatkowych zajęć terapeutycznych dla osób uzależnionych od alkoholu (w godzinach popołudniowych i w dni wolne od pracy), m.in.:
 - a) zjazdy absolwentów,
 - b) warsztaty rozwojowe dla osób uzależnionych i współuzależnionych.
3. Realizacja zadań pomocy ludziom uzależnionym po przebytych podstawowym programie terapii - programy wspierające i podtrzymujące abstynencję.
4. Informowanie o chorobie alkoholowej i możliwościach leczenia uzależnionych i ich rodzin (ulotki, plakaty, rozmowy indywidualne, zebrania).
5. Dofinansowanie udziału w konferencjach, sympozjach, szkoleniach, kursach specjalistycznych i innych formach spotkań związanych z podnoszeniem kwalifikacji ludzi pracujących na rzecz uzależnionych i ich rodzin.
6. Dofinansowanie udziału w konferencjach, sympozjach, szkoleniach, kursach specjalistycznych i innych formach spotkań związanych z podnoszeniem kwalifikacji

nauczycieli, pedagogów pracujących na rzecz edukacyjnej działalności profilaktycznej.

7. Wnioskowanie do Sądu Rejonowego o zobowiązanie do leczenia odwykowego.
8. Kierowanie osób zgłoszonych do leczenia do biegłych, lekarza psychiatry i psychologa w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia.

Zadanie 2.

Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.

1. Finansowanie pracy psychoterapeuty z zakresu przeciwdziałania przemocy w punkcie konsultacyjnym.
2. Realizacja zadań pomocy ofiarom przemocy domowej:
 - a) prowadzenie grup pomocowych dla ofiar przemocy domowej,
 - b) prowadzenie pomocy indywidualnej z zakresu psychologii i pomocy prawnej,
 - c) współpraca z podmiotami tworzącymi system pomocy ofiarom przemocy domowej w ramach Ogólnopolskiego Pogotowia Dla Ofiar Przemocy Domowej Niebieska Linia.
3. Dofinansowanie działań i programów związanych z opieką psychologiczną i prawną dla rodzin dotkniętych problemem przemocy.
4. Koordynowanie działań dotyczących pomocy ofiarom przemocy poprzez współpracę z Policją, Miejsko - Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Zespołem Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, przedstawicielami ochrony zdrowia, szkołami oraz organizacjami pozarządowymi i osobami fizycznymi realizującymi programy przeciwdziałania przemocy domowej.

Zadanie 3.

Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo - wychowawczych i socjoterapeutycznych.

1. Organizowanie i finansowanie na terenie szkół i innych placówek oświatowo - wychowawczych programów profilaktycznych.
2. Wspieranie osób kształcących się w zakresie profilaktyki (nauczycieli, wychowawców).
3. Organizowanie obozów terapeutycznych, półkolonii, ferii lub wycieczek będących

alternatywą w profilaktyce ryzykownych zachowań młodzieży.

4. Organizacja pozalekcyjnych zajęć sportowych.
5. Współfinansowanie placówek wsparcia dziennego.
6. Wspieranie programów edukacyjnych dotyczących różnych rodzajów środków uzależniających (alkohol, tytoń, narkotyki).
7. Organizowanie przedstawień teatralnych dla młodzieży i ich rodziców o tematyce profilaktycznej.
8. Szkolenie różnych grup społecznych w zakresie znajomości ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.
9. Współdziałanie ze wszystkimi organizacjami i instytucjami działającymi na rzecz promocji trzeźwości.

Zadanie 4.

Wspomaganie działalności, instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służących rozwiązaniu problemów alkoholowych.

1. Współpraca ze stowarzyszeniami i innymi organizacjami pozarządowymi realizującymi programy profilaktyczne:
 - wspieranie finansowe i organizacyjne instytucji, stowarzyszeń i organizacji pozarządowych zajmujących się statutowo rozwiązywaniem problemów alkoholowych;
 - współpraca i wspieranie ruchów samopomocowych szczególnie AA;
 - współpraca i wspomaganie działań podejmowanych przez instytucje związane bezpośrednio z problemem alkoholowym (Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Policja, szkoły, służba zdrowia).

Zadanie 5.

Polityka w zakresie obrotu napojami alkoholowymi.

Alkohol jest specyficznym i odmiennym od innych produktów towarem, wymaga więc specyficznych regulacji prawno – administracyjnych oraz finansowych. Nasz program przewiduje następujące działania dotyczące przestrzegania prawa w zakresie obrotu alkoholem:

- 1) regularna kontrola podmiotów handlujących alkoholem;
- 2) podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹

(zakaz reklamy alkoholu), art. 15 (zakaz sprzedaży alkoholu nieletnim, nietrzeźwym, na kredyt i pod zastaw), innych określonych w art. 18 pkt 10 ustawy i cofanie zezwolenia w przypadku złamania powyższych przepisów;

- 3) występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego w sprawach łamania zakazu reklamy oraz sprzedaży alkoholu nieletnim, nietrzeźwym na kredyt i pod zastaw;
- 4) szczegółowa ewidencja wydanych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych;
- 5) zaopatrzenie właścicieli punktów sprzedaży w przepisy prawne dotyczące obrotu alkoholem;
- 6) współpraca z Policją i Strażą Miejską.

Rozdział 7

Preliminarz wydatków na realizację Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Dział 851 rozdział 85154

1. Prowadzenie profilaktycznej i edukacyjnej działalności, w szczególności dla dzieci i młodzieży.

- 1.1. Organizacja półkolonii letnich oraz ferii zimowych – 15.000,00 zł, paragraf 4300.
- 1.2. Pozalekcyjne zajęcia sportowe – 10.000,00 zł, paragraf 4300.
- 1.3. Inne programy profilaktyczne jako alternatywa w profilaktyce zachowań ryzykownych młodzieży – 20.000,00 zł, paragraf 4300,
- 1.4. Realizacja programów rekomendowanych – 20.000,00 zł, paragraf 4300.
- 1.5. Dofinansowanie placówki wsparcia dziennego – 40.000,00 zł, paragraf 4300, w tym 40.000,00 zł z opłat od sprzedaży napojów alkoholowych tzw. „małpki”.

2. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej.

- 2.1. Zatrudnienie specjalisty terapii rodzinnej i indywidualnej na potrzeby Punktu Konsultacyjnego – 18.500,00 zł, paragraf 4170, w tym 9.000,00 zł z opłat od sprzedaży napojów alkoholowych tzw. „małpki”.
- 2.2. Zatrudnienie psychologa na potrzeby szkół, instruktorów terapii uzależnień na potrzeby Punktów Konsultacyjnych – 60.000,00 zł, paragraf 4280, w tym 20.000,00 zł z opłat od sprzedaży napojów alkoholowych tzw. „małpki”.

- 2.3. Dofinansowanie uczestnictwa osób uzależnionych po odbytej terapii podstawowej w badaniach okresowych i terapii podtrzymującej – 500,00 zł, paragraf 4300.
- 2.4. Wynajem pomieszczenia na potrzeby Punktów Konsultacyjnych dla osób uzależnionych i współuzależnionych od środków psychoaktywnych – 2.600,00 zł, paragraf 4300.
- 2.5. Dofinansowanie działania punktów konsultacyjnych w zakresie pracy z osobami uzależnionymi – 500.00 zł, paragraf 4210; 500,00 zł, paragraf 4220.

3. Wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązaniu problemów alkoholowych.

- 3.1. Dotacja na realizację zadania z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym – 15.000,00 zł, paragraf 2820.

4. Obsługa Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

- 4.1. Kierowanie na badania psychologiczne i psychiatryczne osób, co do których wszczęto postępowanie w przedmiocie uzależnienia od alkoholu – 6.000.00 zł, paragraf 4300.
- 4.2. Opłata sądowa za złożone wnioski o zobowiązanie do leczenia odwykowego – 2.000,00zł, paragraf 4610.
- 4.3. Wynagrodzenie komisji za przeprowadzone kontrole oraz posiedzenia – 50.000,00 zł, paragraf 4170.
- 4.4. Wynagrodzenie pracownika realizującego program PIRPA wraz z pochodnymi – 15.000,00 zł, paragrafy 4010, 4110, 4120.
- 4.5. Opłata za bezpośrednie i osobiste doręczenie przez Komornika Sądowego pisma na zlecenie sądu – 1.000,00 zł, paragraf 4610.
- 4.6. Zakup materiałów biurowych na potrzeby komisji oraz realizowanych programów edukacyjnych – 5.600,00 zł, paragraf 4210.

5. Edukacja publiczna i profesjonalna w zakresie problemów alkoholowych.

Programy szkoleniowe dla przedstawicieli wybranych profesji (sprzedawcy, opiekunowie świetlic, policja, straż miejska, służba zdrowia, kurator zawodowy, nauczyciele i pracownicy socjalni) – 1.900,00 zł, paragraf 4700.

6. Razem 284.100,00 zł, w tym 69.000,00 zł z opłat od sprzedaży napojów alkoholowych tzw. „małpki”.

Rozdział 8

Preliminarz wydatków na realizację Programu Przeciwdziałania Narkomanii

Dział 85153

1. Realizacja programu profilaktyki uniwersalnej.

1.1. Realizacja programu rekomendowanego pn. „Unplugged” – 15.000,00 zł,
paragraf 4170.

1.2. Dofinansowanie do realizacji programu rekomendowanego „Unplugged” –
4.900,00 zł, paragraf 4210.

2. Finansowanie szkoleń – 4.000,00 zł, paragraf 4300.

3. Razem 23.900,00 zł.

Uzasadnienie

Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi określa, że prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu należy do zadań własnych gminy. Uszczegółowiony zakres realizacji zadań wynikających z ustawy określany jest w corocznie uchwalanym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Borne Sulinowo na rok 2024 stanowi kontynuację działań realizowanych w poprzednich latach. Działania wynikające z Programu tworzą system wszechstronnej pomocy dla grup odbiorców, na różnych etapach zagrożenia problemami alkoholowymi. Obejmują one dzieci i młodzież, osoby uzależnione i ich rodziny, a także osoby doświadczające przemocy domowej.

W związku z powyższym proponuje się uchwalenie Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Borne Sulinowo na rok 2024 w brzmieniu stanowiącym załącznik do projektu niniejszej uchwały.